

PARHELIUM

Zpravodaj o pozorování optických jevů – Prosinec 2007

Halo Observation Project 2007

Úvodní slovo...

Říká se, že život je změna. Většinou tu změnu ani sami nedokážeme ovlivnit. Stějně tak je tomu i v mém případě. Ještě před půl rokem bych na tohle pravděpodobně ani nepomyslel, ale dnes to vidím jinak. Jak člověk prochází změnami, i jeho zájmy se mění. Ať je to způsobeno náhodou či okolnostmi, ale je to tak. Dnes v halech nevidím smysl. Nevidím smysl pozorovat slabé fragmenty malého hala, když ve Finsku mají dvacet vzácností u umělého osvětlení na diamantech. O prázdninách jsem si řekl, že co se hal týče, od nového roku už nic podnikat nebudu. Dokončil jsem Databázi vzácných halových jevů, která se bohužel nesetkala se žádnou odezvou a postupně zanikla v zapomnění. Pak přišlo pozorování Kernova oblouku, o jehož existenci jsem nepochyboval snad jen já a to mě utvrdilo v tom, proč se přestat snažit něco "vzácného" odpozorovat zde v Holešově. Původně jsem si myslel, že Ždánice či Nýdek jsou extrémy, když mají přes 200 dní s halem, ale pak mě došlo, že to Holešov je extrém v tom, že jsou zde zhoršené podmínky jak pro Cirrostraty, tak pro diamanty. To bylo taky znamení, abych se dál nesnažil. Mezitím jsem poznal zcela jinou zájmovou činnost, která má nyní pro mě smysl a vidím nějaké výsledky (narozdíl od pozorování hal atd.). Věnuji se tomu na plno a dávám tomu všechnen svůj volný čas (kterého bude od nového roku bohužel méně). Chci něco dokázat a zatím vidím, že to má smysl. S haly jsem jistě prožil a zažil mnoho hezkého, naučil se plno nových věcí, poznal mnoho zajímavých lidí, vždyt nebýt "Úkazů" Toma Tržického, asi bych ani nezaložil HOP a nikdy bychom se neviděli (myslím setkání na Kojanově chatě). Hala mě již sice nebaví, ale rád se setkám se všemi "hopaři", pokud nějaké setkání kdy bude... Jistě, když si všimnu, že se na obloze "něco" děje, tak se podívám, zda není nějaká vzácnost, abych přispěl do galerie na "Úkazech", ale to je tak všechno. Vytvářet databáze, magazíny, články mě už unavilo a vidím, že je to u nás v ČR stejně bezpředmětné.

Promiňte mi tedy tento osobní úvodník, ale nějaké vysvětlení jsem chtěl po sobě zanechat a kde jinde, než zde, v Parheliu, které jak doufám, bude vycházet i nadále, pravděpodobně pod vedením Romana Maňáka.

Přeji všem čtenářům, pozorovatelům a kamarádům šťastné a veselé vánoce a nový rok, plný těch nejvzácnějších hal a kvalitních ledových krystalků!

Patrik Trnčák

Na titulní straně: dramatická scéna jednoho večera, při pohledu z okna mého bytu.

Parhelium – zpravodaj o pozorování optických jevů. Prosinec 2007

Vydává: HOP – Halo Observation Project 2007 (<http://halo.astronomie.cz>)

Kontakt: patrik.trncak@centrum.cz

Pozorování...

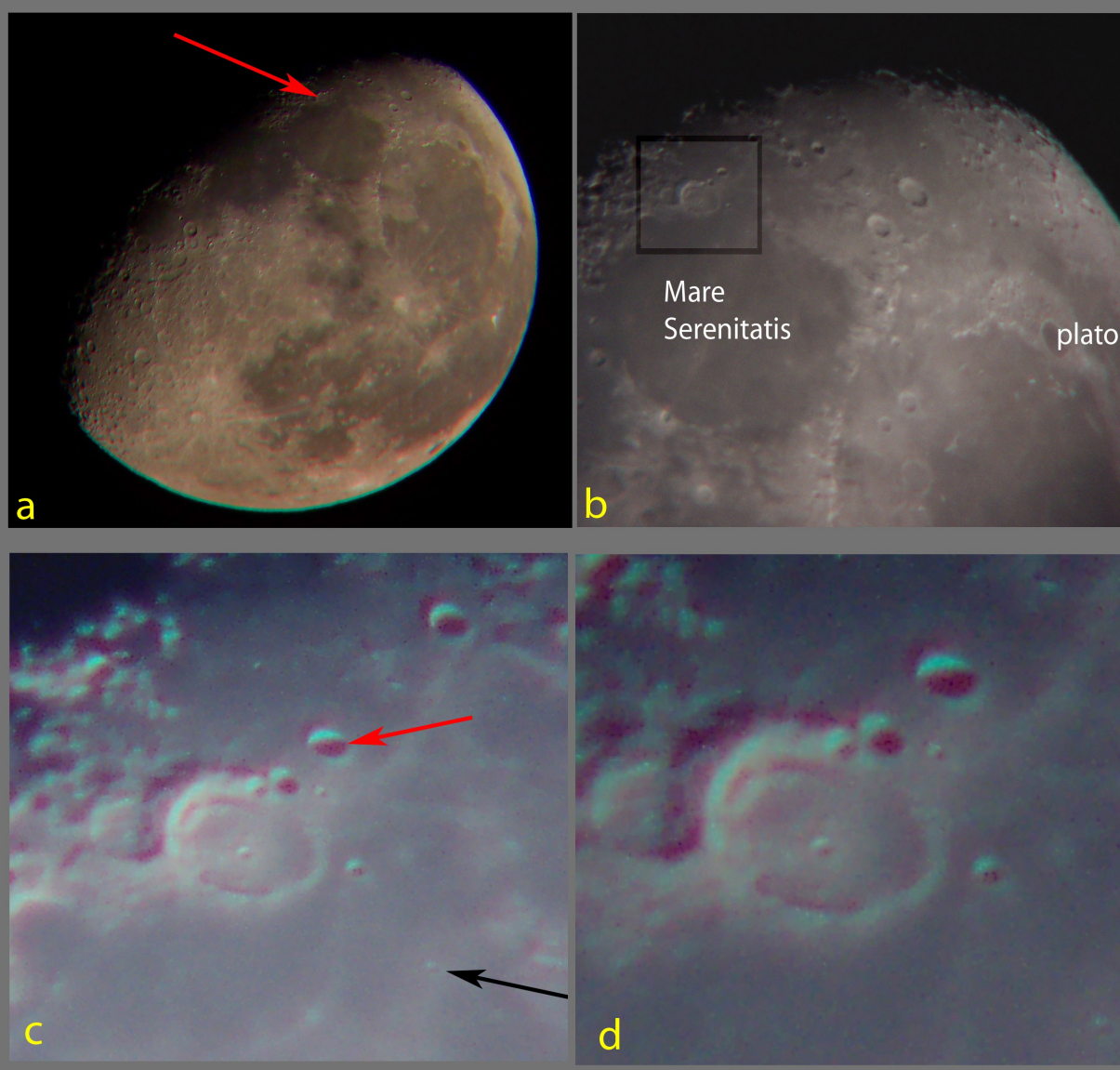
Pozorování Měsíce 28. listopadu na Holešovské hvězdárně

Patrik Trnčák

Protože bylo celý den jasno a večerní obloha slibovala hezkou podívanou, rozhodl jsem se zajet na hvězdárnu podívat se nejen na kometu, ale i případně na další objekty.

Kometa Holmes je sice stále dost jasná (pozorování okem není problém), ale je také hodně difusní a není vhodná pro moje fotografování. Naproti tomu Mars byl již větším lákadlem, neboť je dostatečně blízko k Zemi a lze na jeho povrchu vypořizovat několik detailů. Nejvíce mě ale zaujal později vycházející Měsíc, který měl dnes přívětivou fázi čtyři dny po úplňku a nabízel zajímavou podívanou do oblastí Moře jasu (Mare Serenitatis). Ihned jsem si všiml pozoruhodného kráteru Posidonius a pokusil se o jeho nejdetailnější snímek. Bylo to podobné jako při fotografování kráteru Plato (viz. říjnové Parhelium), na 20 fotek jedna dobrá a tu bylo ještě třeba poupravit.

Výsledek můžete vidět níže. Obrázky A a B ukazují polohu kráteru Posidonius, který má průměr 95 km a je 2,3 km hluboký. Na obrázku B je zaznačen i již zmiňovaný kráter Plato. Obrázek C je detail na kráter, kde červená šipka ukazuje na malý kráter Daniell (průměr 30 km) a černá šipka pak na malý kráter Luther (9,5 km). Je opravdu škoda, že dostupná mapa Měsíce (*A. Růkl - Atlas Měsíce, Aventinum 1991*) nepopisuje i menší krátery, které jsem na snímku zachytil. Na obrázku D je pak konečně nejlepší záběr této oblasti.

Malé halo dne 13.12.2007 v Holešově

Omluva: více článků jsem do posledního letošního Parhelia nesehnal. Roman Maňák bohužel nedodržel termín do 15.12. a já se mu tímto omlouvám, že jsem nemohl čekat déle, protože jsem chtěl aby toto číslo vyšlo ještě před koncem roku ze dvou důvodů, od 21. prosince až do 2.1.2008 se nedostanu na internet a také bych pak neměl čas na tvorbu tohoto čísla.

patrik trnčák